

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/19/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200873
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8619200873.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovalovej v sporovej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX, A., zastúpenej: JUDr. Ambróz Motyka, advokátom, so sídlom Námestie SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 35510722, proti žalovanej: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpenej: Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-3C/16/2019-199 zo dňa 8.12.2022

rozhodol:

Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyňu trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným rozhodnutím do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom vo vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku sumu 3.300,- Eur; vo výroku II. žalobu vo zvyšku zamietol a v súvisiacom výroku III. o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalovanú.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo podané odvolanie žalovanej proti výroku I. v časti vyhovenia žalobnému nároku vo výške 3.300,- eur ako aj v súvisiacom výroku III. o trovách konania. Žalovaná namietala rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek čiastočnému úspechu žalobkyne bol týmto priznaný plný nárok na náhradu trov konania, čo je v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Uviedla, že aj žalobkyňa musí niesť zodpovednosť za výsledok sporu v prípade, že uplatňuje neprimeranú či premrštenú sumu a táto skutočnosť by sa mala prejavovať v rozhodnutí o trovách konania s tým, že súd by mal využiť inštitútu § 257 CSP a trovy konania nepriznať prípadne ich primerane znížiť s tým, že pri tomto bezpečnostnom incidente boli postihnuté viaceré osoby, pričom už v predošlom konaní ďalších 42 žalobcov uplatnilo nárok na náhradu trov konania s tým, že u každého vznikli trovy konania vo výške po 1.183,20 eura, čo je viac ako desať násobok priznanej náhrady. Za ďalšiu skutočnosť odôvodňujúcu použitie § 257 CSP považuje žalovaná to, že v konaní vo veci žaloby žalobcu sa vzhľadom na počet ďalších identických konaní ohľadom žalôb ďalších žalobcov opakuje veľký počet obsahovo aj formálne tých istých úkonov, kedy napr. každé ďalšie podanie na súd vyžaduje len zmenu mena, bydliska, dátumu narodenia žalobcu; spisovej značky a dátumu podania oproti podaniu použitému v inom konaní (identické žaloby, repliky, vyjadrenia k duplike a pod.). V súvislosti s použitím § 257 CSP žalovaná poukazuje aj na skutočnosť, že do súdneho sporu so žalobcom, ako aj s ďalšími žalobcami v iných konaniach bola reálne donútená, nakoľko žalobcami požadovaná a následne žalobami uplatnená suma 5.000,- eur na každého zo žalobcov bola a je neprimeraná, neadekvátna, neproporcionálna. Podľa názoru žalovanej je takáto suma aj v rozpore so zásadou slušnosti a s dobrými mravmi a jej uplatňovanie považuje žalovaná za vyslovene šikanózne a takto uplatnená suma nedávala žalovanej ani len teoreticky možnosť sa súdnemu sporu vyhnúť. Z týchto dôvodov žalovaná navrhla napadnutý

rozsudok vo výrokoch I. a III. o trovách konania zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že čo sa týka nároku na náhradu trov konania je rozhodujúce to, či vo veci pokiaľ rozhodnutie záviselo od úvahy súdu bola strana sporu v merite úspešná ako v tomto prípade a nemožno v tomto prípade akceptovať použitie ustanovenia § 257 CSP, nakoľko na strane žalovanej neexistujú žiadne sociálne aspekty, ktoré by ju mohli pri priznaní trov konania ohroziť. Na strane žalovanej ide o silnú nadnárodnú spoločnosť. Žalovaná bola oslovená s ponukou na mimosúdnu dohodu, ktorú neprijala a napriek rozhodnutiu odvolacieho súdu naďalej neakceptuje nárok žalobkyne na mimosúdne vypořádanie.

4. Žalovaná v odvolacej replike k vyjadreniu žalobkyne uviedla, že aj v prípadoch žaloby na ochranu osobnosti s požiadavkou na náhradu peňažnej náhrady, či v iných druhoch sporov kde výška náhrady závisí od úvahy súdu, musí žalobca niesť zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu. Žalobkyňa zastúpená advokátom uplatňuje voči žalovanej zjavne premrštenú sumu peňažnej náhrady, ktorá od samotného počiatku vylučovala medzi nimi akúkoľvek možnosť mimosúdnej dohody. Žalovaná bola do súdneho sporu dotlačená. K tvrdeniu žalobkyne, že na strane žalovanej ide silnú nadnárodnú spoločnosť, žalovaná uviedla, že dôvodmi hodnými osobitného zreteľa podľa § 257 v žiadnom prípade nie sú iba sociálneho charakteru. Žalovaná poukázala na uznesenie NS SR. sp.zn. 6 MCdo 5/2013 zo dňa 19.03.2014, podľa ktorého trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej-ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatňovanie alebo bránenie práva na súde. Toto rozhodnutie prešlo aj kontrolou ústavnosti v konaní pod sp. zn. II. ÚS 739/2014.

5. Žalobkyňa v odvolacej duplike poukázala na to, že žalovaná mala vyvíjať snahy o mimosúdne riešenie už v momente, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie v skutkovo a právne identickej veci vychádzajúcej z totožného bezpečnostného incidentu (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/7/2021 z 30.3.2021), keďže právny základ nároku bol právoplatne konštatovaný. Doposiaľ bol základ nároku ako opodstatnený judikovaný vo vzťahu k 90 žalobcom. Argumentácia žalovanej vo vzťahu k právnomu zástupcovi žalobkyne sa jej nedotýka, pretože ona, ako žalobkyňa, sa nevyzná v zložitej právnej problematike ochrany osobných údajov ani v otázke nárokov, ktoré si mohla voči žalovanej uplatniť z dôvodu porušenia ochrany jeho osobných údajov. Má len jedného právneho zástupcu a pokiaľ tento zastupuje aj iných poškodených klientov spoločnosti Orange, je to vec právneho zástupcu, ktorú žalobkyňa ovplyvniť nevie. Argumentácia žalovanej o rovnakých právnych úkonoch v identických veciach platí iba pre žalovanú, pretože práve jej právny zástupca zastupuje stále iba žalovanú opakovane vo viacerých skutkovo a právne identických veciach, ktorých právnym základom je ten istý bezpečnostný incident. Jej právny zástupca zastupuje stále v každom konaní inú poškodenú osobu.

6. Žalovaná v stanovisku k odvolacej duplike žalobkyne okrem iného uviedla, že v prípade, ak odvolací súd nevyhoví návrhu žalovanej z dôvodov uvedených v odvolaní na nepriznanie alebo aspoň krátenie trov konania žalobcovi a rozhodne, že žalobkyňa prináleží náhrada trov konania v rozsahu 100 %, avšak bude toho istého názoru ako odvolací súd v konaní ohľadom žaloby C. A. a ďalších 42 žalobcov, ako aj v ďalších rozsudkoch v skutkovo a právne identických veciach žalobcu, to jest že 100 % náhrada by mala byť priznaná výlučne z prisúdenej sumy. To by mal odvolací súd uviesť v samotnom výroku rozhodnutia a nielen v jeho odôvodnení.

7. O podanom odvolaní žalovanej rozhodol tunajší odvolací súd rozsudkom č.k. 11Co/20/2023-290 zo dňa 13.12.2023 tak, že vo výroku I. potvrdil čo do uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 110,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti napadnutého I. vyhovujúceho výroku ten zmenil tak, že žalobu zamietol, vo výroku II. priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím do 3 dní po právoplatnom skončení veci.

8. Voči výroku III. rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením sp.zn. 4Cdo/130/2023 zo dňa 27.03.2025 a to tak, že zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie

konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia dovolací súd konštatoval, že odvolací súd i napriek citácii ustanovenia § 257 CSP, jeho výkladu ako výnimky zo zásady úspechu vyplývajúcej z § 255 CSP, sa zákonu zodpovedajúcim spôsobom v súlade s § 387 ods. 3 CSP nevyporiadal s uplatnenými podstatnými námietkami vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania ani v najvšeobecnejšej rovine. Išlo najmä o argumentáciu ohľadne minimálneho úspechu žalobkyne, ako aj k možnosti využitia moderačného práva podľa § 257 CSP z týchto dôvodov“ žalobkyňa bola priznaná 45x menšia suma než požadovala, trovy konania v skutkovo a právne identickom prípade Bc. Senaja a ďalších 42 žalobcov viac ako desaťnásobne prevyšujú výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, vyplatenie takejto náhrady je v rozpore s dobrými mravmi a zásadou spravodlivosti a ide o zneužitie inštitútu trov konania. Najvyšší súd tiež poukázal na časť argumentácie nereflektovanej odvolacím súdom, v ktorej žalovaná poukázala na to, že právny zástupca žalobkyne poskytol podľa medializovaných informácií svoje služby žalobcom bezodplatne, pričom s ohľadom na počet žalobcov celková suma, ktorú bude žalovaná musieť zaplatiť na trovách konania bude cca. 200 000 eur. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k výroku o trovách konania preto dovolací súd považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a to do takej miery, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. V ďalšom konaní uložil odvolacieho súdu opätovne vec v rozsahu zrušenia prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalovanej. Úlohou odvolacieho bude nie len vysporiadať sa s relevantnými odvolacími argumentmi žalovanej, ale tiež zohľadniť právne závery ústavného súdu vo veci sp. zn. IV.ÚS/652/2018 z 13.2.2020.

9. Po rozhodnutí dovolacieho súdu žalobkyňa podala vyjadrenie v tejto veci, v ktorom zotrvala na názore, že argumentácia žalovanej je nesprávna, pretože v konaniach, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku sa za základné považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. V tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo svojom zo dňa 27.08.2020 sp. zn. II. ÚS 225/2020 uverejnený aj v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR č. 31/2020. Uviedla, že v konaniach o ochranu osobnosti je vždy základným konštatovanie zásahu do osobnostných práv, pričom priznanie nemajetkovej ujmy, prípadne jej výška je okolnosťou sprevádzajúcou. Aj pri nepriznaní žiadnej nemajetkovej ujmy za súčasného konštatovania zásahu do osobnostných práv žalobcu má žalobca nárok na plnú náhradu trov konania (rozdiel je len vo výške trov vychádzajúc z rôzneho výpočtového základu - § 10 ods. 8 advokátskej tarify).

10. K argumentácii žalovanej, že trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku žalobkyňa opakovane zdôraznila, že ide o konanie o ochranu osobnosti, v ktorom je základné a rozhodujúce konštatovanie súdu o zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý sa pre účely rozhodovania o trovách v takomto prípade považuje za stranu v spore plne úspešnú. Poukazujúc na rozhodnutia Ústavného súdu SR (II.ÚS/225/2020, II.ÚS/223/2022,) je konštatovanie žalovanej o nepomere medzi priznanou sumou peňažnej náhrady a výškou trov konania bez právneho významu a rovnako je bez právneho významu aj konštatovanie žalovanej o nevyhnutnosti žalobcu niesť „zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu“. Žalobkyňa odmietla argumentáciu žalovanej o opakovaní veľkého počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov zo strany žalobkyne, keďže súd priznáva náhradu trov konania zásadne vždy úspešnej strane konania. Žalobca je zastúpený v konaní právnym zástupcom a sám žalobca neopakuje v konaní žiadne úkony. Žalovaná však zámerne, účelovo a tendenčne podsúva súdu naratív o „platení trov právnenému zástupcovi“, ktorý už „má zarobené“, pričom podľa názoru žalobcu jej musí byť celkom zrejmé, že trovy v súdnom konaní patria strane (účastníkovi konania), ktorá bola v konaní úspešná. Právny zástupca úspešného účastníka je pritom len „platobným miestom“ (§ 263 ods. 1 CSP). Žalovaná v konaní celkom nepravdivo konštatuje, že bola do súdneho sporu „reálne donútená“, pretože žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur a táto bola neprimeraná a neadekvátna. Túto argumentáciu zo strany žalovanej považuje žalobkyňa za nepoctivú, pretože ani v tomto konaní, ani v žiadnom inom konaní s identickým skutkovým a právnym základom neponúkla žalobcovi, ani žiadnej z dotknutých osôb, ani len symbolickú nemajetkovú náhradu, pričom popierala samotný právny základ nároku dotknutých osôb, aj napriek pribúdajúcim súdnym rozhodnutiam. V predmetnej veci neboli splnené žiadne podmienky pre možnosť aplikácie § 257 CSP o použití moderačného práva súdu, pretože nebolo možné konštatovať výnimočné okolnosti prípadu ani dôvody hodné osobitného zreteľa. Práve naopak, tvrdošíjny postoj žalovanej, ktorá popierala samotný základ nároku žalobcu napriek už spomínanému mnohonásobnému judikovaniu jeho danosti odvolacími súdmi, priamo vylučuje aplikáciu § 257 CSP. Poukázal aj na výstižnú argumentáciu uvedenú v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/9/2024-181 z 29.2.2024 a č. k. 20Co/10/2024-222 z 29.2.2024. Podľa názoru žalobkyne je

na danú vec nepoužiteľná aplikácia záverov ústavného súdu vo veci IV.ÚS/652/2018 z 13.2.2020, a to z dôvodu, že v konaní o ochranu osobnosti je pre konštatovanie plného úspechu vo veci irelevantné, aká výška náhrady bola priznaná (II.ÚS/233/2022), v predmetnej veci nejde o neprimeranú či zjavne nadsadenú výšku v porovnaní s ustálenou praxou (keďže pre obdobné veci žiadna ustálená prax neexistovala) a súdaná vec je typom sporu, pri ktorom je žalobca úspešný už konštatovaním zásahu do jeho osobnostných práv (čo vyplýva aj z § 10 ods. 8 advokátskej tarify v znení do 31.12.2023). Navrhol rozhodnúť tak, že prizná žalovanej náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie opätovne preskúmal rozsudok v napadnutej časti v rozsahu zrušenia dovolacím súdom, viazaný jeho právnym názorom, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej voči výroku o trovách konania nie je dôvodné.

12. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

13. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

14. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že ide o vec patriacu do skupiny viacerých vecí s rovnakým skutkovým a právnym základom, ktoré sú prejednávané na Okresnom súde Svidník z dôvodu, ktorý aj v prejednávanej veci bol nepochybne ustálený súdom prvej inštancie a ktorý bol dôvodom pre rozhodnutie ÚOOÚ SR zo 16.8.2017, číslo: XXXXX/XXXX-XX-17, v ktorom tento orgán konštatoval porušenie zákona tým, že pri likvidácii obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko, a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Táto okolnosť, teda porušenie zákona na ochranu osobných údajov v prejednávanej veci, bola dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

16. Otázka náhrady trov konania v týchto veciach bola predmetom prieskumu tak odvolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II.ÚS/233/2022, pričom ústavný súd v uznesení z 24.5.2022 uvedenej spisovej značky konštatoval, že možno konštatovať plný úspech žalobcu v spore o ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv, ak súd skonštatuje takýto zásah, pričom za tejto situácie patrí žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Zároveň ústavný súd konštatoval, že z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

17. Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II.ÚS/225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“ Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp. zn. I.ÚS/24/2021, II.ÚS/225/2020, II.ÚS/399/2019, III.ÚS/475/2018, II.ÚS/397/2020.

18. Z týchto názorov ústavného súdu vychádzali potom rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove) v otázke náhrady trov konania a z tohto názoru treba vychádzať aj v prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

19. Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify do 31.12.2023) vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 1.000,- eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000,- eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť v akej výške v konečnom dôsledku táto

náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Rozhodujúcou okolnosťou je to, že žalobkyňa mala vo veci úspech, nakoľko zásah do jej osobnostných práv v súvislosti s nesprávnym nakladaním s jej osobnými údajmi, bol zistený a preto má nárok v zmysle citovanej judikatúry Ústavného súdu SR na plnú náhradu trov konania.

20. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že žalobkyni ako plne úspešnej strane, čo do základu, patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, pričom ide o štandardný a zaužívaný výrok o nároku na náhradu trov konania používaných v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a kde za plne úspešného sa považuje žalobca vtedy, ak vo výške plný úspech nemal.

21. Podľa ust. § 257 CSP môže súd výnimočne náhradu trov konania nepriznať, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania a použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

22. Z Nálezu III.ÚS/98/2018 z 2.5.2018 vyplýva, že podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho „nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobilá vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane.“ Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. „Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000).“ Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1.)

23. Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny (porovnaj Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS/119/2012).

24. Odvolací súd v súvislosti s prípadnou aplikáciou dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktorej sa dožaduje žalovaná Orange, a.s. (ďalej len zodpovedná osoba za porušovanie osobných údajov GDPR) pripomína, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov (anglicky General Data Protection Regulation, skrátene GDPR), plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), je nariadenie Európskej únie, ktorého cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov občanov.

25. V Úradnom vestníku Európskej únie bolo vyhlásené 27. apríla 2016. Nariadenia, v schválenom znení, sú priamo účinné pre každý členský štát EÚ. V slovenskom právnom poriadku je nariadenie premietnuté aj do zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 29. novembra 2017. Zákon 18/2018 Z.z. je účinný na Slovensku rovnako ako GDPR od 25. mája 2018. Zákon bol priamo aj nepriamo aktualizovaný v roku 2019 (v znení č. 35/2019 Z.z. (nepriamo), 221/2019 Z.z.).

26. Nariadenie chráni základné práva a slobody fyzických osôb so zameraním na právo ochrany osobných údajov. Stanovuje pravidlá ochrany fyzických osôb a pravidlá pre voľný pohyb (ktorý sa nesmie obmedziť ani zakázať) osobných údajov v Európskej únii (Článok 1, ods. 1 - 3). Táto konzistentná úroveň ochrany fyzických osôb v celej únii má zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu (preambula, ods.13).

27. GDPR niektoré osobné údaje považuje za „citlivé“ (článok 4 ods. 13, 14 a 15, článok 9 a odôvodnenia 51 – 56 GDPR, ktoré sa takto súhrnne nenazývajú ale sú uvádzané ako „genetické údaje“, „biometrické údaje“ „údaje týkajúce sa zdravia“), ktorých spoločným znakom je, že podliehajú osobitným podmienkam spracovania. Na stránkach Európskej komisie sú uvedené tieto

- i. osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie;
- ii. členstvo v odborových zväzoch;
- iii. genetické údaje, biometrické údaje spracúvané len na účely identifikácie ľudskej bytosti;
- iv. zdravotné údaje;
- v. údaje týkajúce sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie danej osoby.

28. V rámci stanovenia „kategórií“ osobných údajov, ktoré patria do osobitnej kategórie osobných údajov, došlo na Slovensku k zmenám platným od 25.5.2018. Podľa Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ÚOOÚ)

- i. zákon č. 122/2013 Z. z. pozná osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré sú v uvedené v § 13 a odtiaľ vypadol z týchto citlivých osobných údajov údaj o členstve v politickej strane alebo hnutí a tiež
- ii. rodné číslo. Slovenská republika prijala novú úpravu spracúvania rodného čísla, ako národného identifikátora a to v § 78 ods. 4 zákona č. 18/2018 Z.z., a to na základe splnomocňujúceho ustanovenia nariadenia v čl. 87. Stále platí, že rodné číslo je zakázané zverejňovať, právo zverejniť rodné číslo má iba dotknutá osoba, ktorej sa týka
- iii. Zo zoznamu citlivých osobných údajov tiež vypadli údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky, ktoré sa stali samostatnou kategóriou osobných údajov a sú uvedené v čl. 10 nariadenia.

29. Pre uvedené skutkové okolnosti porušenie práva na ochranu osobných údajov a najmä 400 násobné porušenie ochrany GDPR citlivých údajov obyvateľov okresu Stropkov a Svidník by zvýhodniť porušovateľove práva a jeho majetok bolo nielen nerozumné, ale aj v príkrom rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov so zreteľom na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Uprednostniť osobu zodpovednú za porušenie práva pred obeťou porušenia osobných údajov podľa presvedčenia odvolacieho súdu je neakceptovateľné.

30. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odrazenia od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ustanovenie § 257 CSP v danej veci v prospech obchodnej spoločnosti neaplikovateľné.

31. Odvolací súd je presvedčený, že nepriznaním náhrady trov inak úspešnej strane sporu, by došlo k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Je potrebné poukázať na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II.ÚS/218/02, III.ÚS/198/07, I.ÚS/265/07, III.ÚS/139/08). Hypotetické priznanie trov konania v rozsahu 200.000,- eur v iných, avšak skutkovo podobných konaniach, nemohlo mať dopad na prejednávanú vec, totižto nepochybne nárok na náhradu trov konania je nárokom patriacim strane sporu a advokát je platobným miestom (pozri § 263 CSP).

33. Odvolací súd nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa žalovanou tvrdené opakovanie veľkého počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (žalôb) zo strany žalobkyne pretože rovnaká skutočnosť svedčí aj žalovanej strane, ktorá je teda (stranou) vo viacerých súdnych konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom a vo všetkých týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca.

34. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovanej o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa spočívajúceho v tom, že žalovaná bola do súdneho konania reálne donútená v dôsledku uplatnenia

neprimeranej sumy vo výške 5.000,- eur a takto uplatnená suma jej nedávala možnosť vyhnúť sa tomuto súdnemu konaniu.

35. Z úradnej činnosti je známe odvolaciemu súdu, že v tejto skupine prípadov s rovnakým skutkovým a právnym základom aj po opakovanom právoplatnom judikovaní právneho základu nároku iných dotknutých osôb tým istým bezpečnostným incidentom žalovaná stále namietala nielen neprimeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ale najmä popierala samotný právny základ nároku dotknutých osôb, a to napriek stále pribúdajúcim desiatkam rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré danosť nároku dotknutých osôb právoplatne judikovali. Pre takýto prípad si žalovaná musí byť dobre vedomá všetkých dôsledkov, ktoré sú s neúspešným sporom spojené, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strany. Zásada úspechu vo veci (zodpovednosti za výsledok sporu) je charakteristická pre sporové konania a jej obsahom je stále povinnosť nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania.

36. Podľa rozsudku SD EU C-714/22 článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že: bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje uložiť spotrebiteľovi povinnosť znášať časť trov konania, ak v nadväznosti na konštatovanie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy sa jeho návrhu na vrátenie súm, ktoré boli na základe tejto podmienky zaplatené bez právneho dôvodu, vyhovel len čiastočne, pretože je prakticky nemožné alebo nadmerne ťažké určiť rozsah práva tohto spotrebiteľa na vrátenie týchto súm. (pozri rozsudok SD EU C-714/22).

37. Z týchto dôvodov odvolací súd nezistil ani jeden akceptovateľný dôvod na použitie zmierňujúceho ustanovenia § 257 CSP, a to ani čiastočne v prospech osoby zodpovednej za masívne porušenie osobných údajov podliehajúcej ochrane únijnému právu.

38. Odvolací súd pri posúdení veci prihliadal aj na závery ústavného súdu vo veci sp. zn. IV.ÚS/652/2018 z 13.2.2020, podľa ktorého „aplikácia pravidiel, ktorého sa domáhajú sťažovatelia v situáciách, keď rozhodnutie závisí od úvahy súdu, musí mať svoje vnútorné limity, pretože ináč by bolo v rozpore s rozumným usporiadaním procesných vzťahov, aby za situácie zjavne bezúspešného uplatňovania práva, nie síce v jeho základe, ale v podobe jeho neprimeranej a zjavne nadsadenej výšky vo vzťahu k tej, ktorá v obdobných veciach vyplýva napríklad z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, bola žalobcovi priznaná ochrana v podobe zachovania jeho práva na plnú náhradu trov konania proti žalovanému len preto, lebo bol úspešný v základe svojho nároku, ktorého výška však bola oproti žalobnému nároku súdom priznaná s výrazným obmedzením.“ Citovaný právny záver ústavný súd prijal v situácii, kedy si sťažovatelia uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zjavne nadsadenej výške, čo vyplývalo najmä z porovnania so sumami priznávanými v obdobných veciach. Ústavný súd v totožnom uznesení tiež zdôraznil, že v prípade sťažovateľov „nemožno opomenúť, že rozhodovacia činnosť všeobecných súdov pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch je početná a v zásade stabilná, v dôsledku čoho sú predvídateľné aj rámce jej možnej finančnej náhrady...“ (IV. ÚS 652/2018, bod 45).

39. V teraz súdnej veci odvolací súd konštatuje, že v čase podania žaloby (máj 2019) neexistovala ustálená judikatúra v obdobných veciach (s ohľadom na druh incidentu a jeho právny základ, spotrebiteľský charakter, rozsah incidentu, intenzity zásahu do tzv. citlivých osobných údajov) v takej miere, aby bolo možné z nej vyvodiť stabilizovanú súdnu prax ohľadne primeranosti uplatňovaných súm. Až rozhodovacou činnosťou súdov práve o žalobách majúcich pôvod v totožnom bezpečnostnom incidente sa stabilizovala výška uplatňovaných súm v podobe, v akej je v súčasnosti súdmi priznávaná. O tom svedčí aj skutočnosť, že súd prvej inštancie priznal žalobkyni za rovnakých skutkových a právnych okolností prípadu sumu 3 500 eur, teda sumu rádovo vyššiu, než napokon priznal súd odvolací reflektujúci vývoj rozhodovacej činnosti v súvisiacich veciach. Skutočnosť, že žalobkyňa si uplatňuje neprimerane vysokú sumu náhrady teda v danom čase nebola zjavná, nemohlo teda ísť o prípad zjavne bezúspešnej žaloby či zjavne nadsadenej výšky, ako to predpokladá ústavný súd. Za týchto okolností odvolací súd nezistil dôvod, pre ktorý by mal s prihliadnutím na závery ústavného súdu v uznesení sp. zn. IV.ÚS/652/2018 priznať žalobkyni menší pomer úspechu vo veci, než 100 %.

40. Odvolací súd tak rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobkyne v konaní, pričom výška priznanej náhrady

závisela od úvahy súdu. Na základe judikatúry Ústavného súdu v bodoch 17. – 18. tohto rozhodnutia je nepochybné, že žalobkyni patrí plný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bez ohľadu na to, že v konečnom dôsledku jej bola priznaná suma 500,- eur náhrady nemajetkovej ujmy, aj keď táto uplatňovala pôvodne vo výške 5.000,- eur. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobkyňa bola, čo sa týka základu nároku, plne úspešná, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania.

41. V rámci výroku tohto uznesenia odvolací súd rozhodol aj trovách dovolacieho konania podľa § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP. Žalovaná síce bola úspešná v rámci dovolacieho konania, keď dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania a vznikol by jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd však zohľadnil v tomto prípade dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, spočívajúce v tom, že na žalovanej strane ide o osobu zodpovednú za rozsiahle porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov a bolo by rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov medzi stranami sporu, pokiaľ by jej bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania, obzvlášť za situácie pokiaľ odvolací súd po vrátení veci dovolacím súdom opätovne rozhodol tak, že priznal žalobkyni plnú náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Preto odvolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania.

42. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).